

7 stvari koje roditelji trebaju znati o vakcini protiv COVID-19

1. Djeca se trebaju vakcinisati.

COVID-19 je daleko opasniji od potencijalnih rizika od primanja vakcine. Još uvijek ne znamo kako dugoročno utiče infekcija COVID-19 na djecu. Za djecu se prijavljuju simptomi "dugog COVID-a" koji dosta sedmica nakon zaraze virusom COVID-19 utiču na njihov svakodnevni život¹. Sad je COVID-19 jedan od top 10 uzroka smrtnosti kod djece u Sjedinjenim Državama i $\frac{1}{3}$ adolescenata koji su bili hospitalizovani moralo je biti na intenzivnoj njezi². Oko 30% hospitalizovane djece zbog COVID-19 nije imalo neko drugo osnovno medicinsko stanje³.

2. Razvoj vakcine nije bio ubrzan.

Više od decenije, naučnici širom svijeta su radili na ovoj tehnologiji. U razvoju vakcine protiv COVID-19 nije preskočen nijedan bezbjednosni korak — samo papirologija i birokratija — i klinička ispitivanja su prošla kroz iste korake kao i kod svake druge vakcine. Podaci iz kliničkih ispitivanja i studija iz stvarnog svijeta pokazuju da su vakcine bezbjedne i djelotvorne. Naučnici su bili u mogućnosti da brzo prouče vakcnu jer se za klinička ispitivanja prijavilo stotine hiljada ljudi — umjesto da se čekaju godine da bi se pronašlo dovoljno učesnika.

3. Blage ili umjerene nuspojave su uobičajene.

Vaše dijete može da ima blage ili umjerene simptome nakon vakcinacije, kao što su groznica, bolovi u mišićima, glavobolja, osjećaj umora ili crvenilo oko mjesta uboda. Ovo je uobičajeno nakon svake vakcine i to znači da je vaše tijelo počelo da stvara reakciju imunološkog sistema i uči da se bori s bolešću. Ozbiljne nuspojave i alergijske reakcije su rijetke. Šansa da ćete vi dobiti COVID-19 koji predstavlja prijetnju po život je mnogo veća od vašeg potencijalnog rizika da ćete bilo kad dobiti ozbiljne nuspojave od vakcine.

4. Dugoročne nuspojave, kao što su neplodnost ili pobačaj, nisu vjerovatne.

Ako pogledate historiju svih vakcinacija, gotovo svaka dugoročna nuspojava vakcinacije pojavljuje se u roku od 6 sedmica od datuma primanja vakcine. Zato FDA zahtijeva da se čeka najmanje 60 dana nakon završetka kliničkog ispitivanja prije nego što može da se izda Odobrenje za hitnu upotrebu (EUA).

Hiljade žena su primile vakcnu dok su bile trudne ili su zatrudnjele nakon primanja vakcine. Podaci⁴ pokazuju da vakcine protiv COVID-19 nisu uzrokovale neplodnost, pobačaj ili komplikacije u trudnoći ili porođaju po bilo koju majku ili bebu. Međutim, vidjeli smo mnogo trudnica koje dobiju COVID-19 i pretrpe ozbiljne komplikacije prouzrokovane virusom⁵.

1 <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7927578/>

2 https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/70/wr/mm7023e1.htm?s_cid=mm7023e1_w%20cdc.gov

3 <https://yourlocalepidemiologist.substack.com/p/pediatric-vaccines-top-8-parental>

4 <https://www.acog.org/news/news-releases/2021/07/acog-smfm-recommend-covid-19-vaccination-for-pregnant-individuals>

5 <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/recommendations/pregnancy.html>

5. Vakcina je VEOMA djelotvorna.

Kliničko ispitivanje je pokazalo da je vakcina protiv COVID-19 djelotovorna 90-100% u sprečavanju zaraze virusom kod djece u dobi od 5-15 godina⁶. Nijedno dijete u kliničkim ispitivanjima nije dobilo ozbiljno oboljenje uzrokovano virusom COVID-19. Vakcina je djelotvorna protiv varijanti, sprečava širenje na druge ljudе,⁷ i može da poboljša stvari⁸ za one koji pate od dugoročnih nuspojava vírusa COVID-19. Takođe, vakcinacija čini bolest blažom i skraćuje je na vrlo mali broj ljudi koji su pozitivni nakon vakcinacije⁹.

6. Čak i ako je vaše dijete već imalo COVID-19, on ili ona opet treba da se vakciniše.

Vaše dijete treba da se vakciniše čak i ako on ili ona ranije nije bio/bila veoma bolestan/bolesna zbog vírusa. Studije¹⁰ pokazuju da vakcine pružaju dugotrajnji imunitet od prirodnog imuniteta (imunitet od dobijanja bolesti) te da štite od varijanti vírusa. Vakcinacija može spriječiti da vaše dijete ponovo dobije vírus.

7. Vakcine mRNA protiv COVID-19 ne mijenjaju vaš DNK.

Postoje stvari koje **mRNA vakcine NE MOGU** uraditi:¹¹

- mRNA ne može da promijeni vaš DNK
- mRNA ne može ni da uđe u dio vaših ćelija gdje se nalazi DNK (nazvan nukleus)
- mRNA se ne može promijeniti i postati DNK

mRNA je krhkа i raspada se vrlo brzo u vašem tijelu. Sastojci ne ostaju u vašem tijelu, te nemaju nikakve žive, oslabljene ili neinfektivne dijelove vírusa u sebi koji bi mogli da ostanu u vašem tijelu i prouzrokuju probleme kasnije u životu¹².

6 <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/recommendations/children-teens.html>

7 <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/science/science-briefs/fully-vaccinated-people.html>

8 <https://www.yalemedicine.org/news/vaccines-long-covid>

9 <https://www.cdc.gov/media/releases/2021/p0607-mrna-reduce-risks.html>

10 <https://yourlocalepidemiologist.substack.com/p/vaccine-for-5-11-year-olds-acip-cliff>

11 <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/different-vaccines/mrna.html>

12 <https://yourlocalepidemiologist.substack.com/p/pediatric-vaccines-top-8-parental>